

U.1998.549H

Ikke hjemmel til at påbyde parcelhusejer at iværksætte afværgeforanstaltninger i anledning af olieforurening.

Erstatning uden for kontraktforhold 142.2 Miljøret 1.3

Efter at ejeren E af en parcelhusejendom havde underrettet Aalborg Kommune K om, at der var løbet olie ud fra den på ejendommen nedgravede olietank, meddelte K i medfør af § 16 i olietankbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 386 af 21. august 1980) E påbud om at igangsætte en afværgepumpning og at etablere et antal observationsboringer i området med henblik på at sikre et nærliggende vandforsyningsanlæg mod forurening. Udgifterne herved, ca. 1 mio. kr., blev i første omgang afholdt af E's forsikringsselskab F. Forureningen var sket i E's ejertid, men skyldtes ikke fejl eller forsømmelser fra E's side. Der var herefter hverken efter den dagældende miljøbeskyttelseslov eller efter olietankbekendtgørelsen hjemmel til at pålægge E for egen regning at iværksætte afværgepumpning og observationsboringer. K var derfor forpligtet til at refundere F de afholdte udgifter. K havde ved påbudets udstedelse befundet sig i en retsvildfarelse, påbudet var ikke blevet påklaget, og F havde oprindelig erklæret sig enig i at være forpligtet til at betale de udgifter, der vedrørte foranstaltninger på E's grund. Hverken disse forhold eller det, som K i øvrigt havde anført, kunne føre til et andet resultat. [1]

H.D. 3. februar 1998 i sag I 215/1995

Aalborg Kommune (adv. Jens Andersen Møller, Århus)
mod
Tryg-Baltica Forsikring (tidl. Wintherthur Forsikring) (adv. Mikael Rosenmeyer, Kbh.).

Østre Landsrets dom 27. marts 1995 (17. afd.)

(Hanne Duetoft, Otto Werner, Betina Wiig (kst.)).

Under denne sag, der er anlagt af sagsøgeren, Geodan A/S, mod sagsøgte, Wintherthur Forsikring, har sagsøgte ved stævning af 8. januar 1992 adciteret Aalborg Kommune. Adcitanten, Wintherthur Forsikring, har nedlagt endelig påstand om, at adciterede, Aalborg Kommune, tilpligtes at betale til adcitanten kr. 1.272.007,34 med sædvanlig procesrente fra sagens anlæg den 9. januar 1992 af kr. 348.500,82, fra den 21. oktober 1993 af kr. 700.101,24 og fra den 20. januar 1995 af kr. 223.405,28.

Adciterede, Aalborg Kommune, har påstået frifindelse. Subsidiært frifindelse mod betaling af kr. 25.886,81. Mere subsidiært frifindelse mod betaling af kr. 246.756,06 og mest subsidiært frifindelse mod betaling af et af retten nærmere fastsat beløb.

Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt et af Aalborg Kommune den 6. april 1990 meddelt påbud er lovligt, og om kommunen er pligtig at erstatte adcitanternes udgifter til opfyldelse af påbudet.

Sagens omstændigheder:

Den 21. marts 1990 underrettede Bent Erik Thomsen adciterede om, at der var løbet olie ud fra den nedgravede olietank på hans ejendom Per Skyttes Vej 9, Sønderholm. Skaden blev anmeldt til adcitanten, der havde forsikret ejendommen. Adcitanten rettede henvendelse til Geodan A/S, der ved en boring på grunden konstaterede, at olieforureningen strakte sig til grundvandszonen. Efter at have modtaget resultatet af undersøgelsen skrev adciterede den 6. april 1990 således til Bent Erik Thomsen:

»... Med henvisning til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 386 af 21. august 1980 § 16, stk. 4 om kontrol med oplag af olie m.v. meddeles

De hermed påbud om umiddelbart at igangsætte en afværgepumpning for at sikre, at den konstaterede olieforurening på Per Skyttes Vej 9, matr. 7 cs, Sønderholm by ikke giver anledning til forurening af nærliggende almene vandforsyningsanlæg. Desuden skal der etableres et antal observationsboringer i området, som skal anvendes til monitorering og fastlæggelse af grundvandets strømningsbillede. Sønderholms vandværks boringer skal inddrages ved fastsættelse af strømningsbillede og monitorering. Fra observationsboringerne skal det være muligt at udtage vandprøver. Der skal af kvalificeret rådgivningsfirma udarbejdes et monitoreringsprogram, som skal fremsendes til Aalborg kommunes vandforsyning og Miljøafdeling inden 19. april 1990.

550

Monitoreringsprogrammet skal indeholde program for udtagning af grundvandsprøver til analyse for mineralolie på drikkevandsniveau.

Denne afgørelse kan påklages til Miljøstyrelsen i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 70. En eventuel klage skal indsendes til Erhvervs- og miljøforvaltningen, Miljøafdelingen, der videresender klagen med det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget.

Med henvisning til miljøbeskyttelseslovens § 72, stk. 2 skal påbudet efterkommes uanset klage, indtil klagemyndigheden eventuelt bestemmer andet.

Baggrund for påbudet.

Miljøafdelingen fik den 21. marts 1990 meddelelse om en olieforurening på ovennævnte adresse. Efterfølgende er der etableret en boring, der er ført til grundvandszonen. Prøver udtaget i forbindelse med etableringen af boringen, og som er analyseret for mineralolie viser et højt indhold af mineralolie, 900 mg/kg ved grundvandszonen. Der er således stor fare for, at forureningen vil påvirke vandindvindingen ved Sønderholm vandværk, hvis boringer er placeret ca 200 m fra forureningsstedet. Miljøafdelingen har derfor truffet denne afgørelse om umiddelbart at igangsætte en afværgepumpning m.v. for at hindre olieforurening af det nærliggende vandværk.«

Den 9. maj 1990 afholdtes statusmøde om olieforureningen. Til stede var blandt andet adcitanten ved Poul Erik Nielsen, Per Krogh Mortensen fra Geodan A/S og Ane Grethe Stadel fra kommunen. Under mødet blev det blandt andet aftalt, at der skulle gennemføres en pumpe-test til bestemmelse af t-værdier, at der skulle etableres observationsboringer ved Sønderholm Vandværks boringer, og at der skulle gennemføres en pejle- og analyserunde omfattende samtlige observationsboringer. Der skulle foretages en GC-analyse på vandprøverne. Når de aftalte tiltag var gennemført, skulle Geodan A/S udarbejde et forslag til program for det videre forløb af afværgeforanstaltningerne, herunder monitoreringsprogram.

Adcitanten rettede herefter henvendelse til det rådgivende ingeniørfirma Birch og Krogboe.

Den 31. maj 1990 afholdtes der på ny statusmøde. Blandt deltagerne var André Paasch fra Birch og Krogboe samt repræsentanter fra Geodan og kommunen. André Paasch forespurgte under mødet, om det var nødvendigt med det antal prøver, som var foreslået i Geodans monitoreringsprogram. Det blev aftalt, at monitoreringsprogrammet blev gennemført fra uge 23 indtil 1. august 1990, hvorefter det følgende monitoreringsprogram skulle fastlægges. Ane Grethe Stadel påpegede, at der under fundamentet var målt en meget høj oliekoncentration, hvorfor indeklimaforholdene burde undersøges. André Paasch spurgte, om der i henhold til lovgivningen kunne stilles krav om en sådan undersøgelse.

Det næste statusmøde blev afholdt den 16. august 1990. Ane Grethe Stadel oplyste, at der i bekendtgørelsen om kontrol med oplag af olie m.v. § 16, stk. 3, er hjemmel til at forlange en nærmere undersøgelse af indeklimaforhold. På mødet var der enighed om en række tiltag. Det blev således besluttet, at der skulle foretages en indeklimaberegning, og at en faskine skulle etableres for at forcere udvaskningen. Endvidere aftaltes et monitoreringsprogram, hvorefter der hver anden uge skulle

foretages pejlerunde i samtlige borer, og der hver måned skulle udtages vandprøver i borerne 2 til 4. Borerne 6 og 7 skulle alene være genstand for prøveudtagning hver anden måned.

Den 11. september 1990 skrev adcitanten således til adciterede:

»... Vi bekræfter hermed modtagelsen af det fremsendte mødereferat fra mødet afholdt den 16. august 1990.

Idet vi henviser til Østre Landsrets dom 5-352/1987 afsagt den 24. januar 1990, fremsender vi vedlagt regning tilsendt os fra Geodan A/S.

Med henvisning til ovenstående dom, skal vi meddele, at udgifter der ikke vedrører vor forsikringstagers egen grund, alene kan pålægges denne, såfremt der fra dennes side er udvist et uagtsomt forhold.

Da vi ikke mener, at det er tilfældet i den aktuelle sag, kan vi således alene tilbyde at betale udgifter, der vedrører opgravning og bortkørsel af jord samt udgifter til opsugning af olie fra vor forsikringstagers egen grund.

Så snart der fremkommer regning for ovenstående, bedes denne tilsendt hertil.

Kopi af dommen vedlægges til orientering.

Til Deres orientering skal det oplyses, at vi tilsender Geodan A/S kopi af dette brev...«

I skrivelse af 14. september 1990 til Geodan A/S bekræftede adcitanten, at sænkning af afværgepumpe igangsættes, og anførte:

»... Da ovenstående skal udføres på vor forsikringstagers egen grund, er vi, med henvisning til vort brev af den 11. september 1990, indstillet på at betale denne udgift.«

Ved brev af 6. november 1990 bestred adciterede, at Østre Landsrets dom af 24. januar 1990 ændrede lovligheden af det meddelte påbud, og fastholdt, at adcitanten var forpligtet til at betale udgifterne til Geodan A/S.

I adcitantens svarbrev af 26. november 1990 er det blandt andet anført:

»... Årsagen til at Wintherthur Forsikring vil betale P1 og AVB er, at vi i henhold til policens bestemmelser dækker haveanlæg mod forurening samt afværgeomkostninger vedrørende egen grund.

...

Vi vil derfor straks bede Geodan fremsende specificeret regning vedrørende borerne P1 og AVB, hvorefter vi vil betale disse...«

551

Under sagens behandling indhentede adciterede en erklæring af 30. november 1990 fra embedslæge J.P. Brangstrup Hansen, hvoraf fremgik, at den lokaliserede forurening ikke skønnedes at medføre sundhedsmæssige problemer, og at yderligere oprensning derfor ikke fandtes nødvendig.

Da adcitanten undlod at betale, anlagde Geodan A/S den 16. juli 1991 sag med påstand om, at adcitanten skulle tilpligtes at betale 271.680,73 kr. med tillæg af renter. Sagen blev den 10. december 1993 forligt mod betaling af 239.881,06 kr. tillige med sagsomkostninger og procesrenter 108.619,75 kr. En den 17. marts 1993 anlagt adcitationssag mod vognmand Jens Klitgaard, der i 1985 reparerede kobberrøret, der forbandt olietanken med fyret, blev af adcitanten hævet den 25. august 1994.

Parterne har under sagen udfærdiget opgørelser over fordelingen af udgifter på henholdsvis egen og fremmed grund samt over fordelingen af de før og efter skrivelsen af 11. september 1990 påløbne udgifter.

Under domsforhandlingen er der afgivet forklaringer af vidnerne overassistent Tommy Storgaard, Wintherthur Forsikring, civilingeniør Ane Grethe Stadel, Aalborg Kommune og forhenværende taksator hos FSO, Poul Erik Nielsen.

Tommy Storgaard har forklaret, at han har været ansat i Wintherthur Forsikring i ca. 5 år. Vidnet har tidligere haft tilsvarende sager. Selskabet anvendte en taksator fra FSO i denne sag. Forsikringsselskabet ville formentlig kun have dækket reparation af rørinstitutionen, såfremt kommunen ikke havde meddelt et påbud. Vidnet var ikke bekendt med

dommen fra 1990, da han modtog påbudet. Han har aldrig accepteret at betale udgifterne til Geodan A/S. Brevet af 11. september 1990 var skrevet på baggrund af påbudet. Meningen var, at kun i det omfang, Bent Erik Thomsen blev pålagt erstatningsansvar, var selskabet indstillet på at betale. Vidnet bekræfter, at han løbende har modtaget orientering om de foretagne borer.

Ane Grethe Stadel har forklaret, at hun er ansat i Aalborg Kommune i miljøafdelingen. Det var blikkenslager Henning Christensen, der underrettede vidnet om olieudslippet. Hun beså skaden og vurderede, at det ikke var tilstrækkeligt at fjerne den forurenede jord. Det var nødvendigt at foretage en prøveboring for at afdække skadens omfang. Dette meddelte vidnet telefonisk forsikringsselskabet, der herefter rettede henvendelse til Geodan A/S. Da resultatet af prøveboringen viste, at det var nødvendigt at foretage yderligere borer, udstedte kommunen påbud. Påbudet blev ikke påklaget, og det var vidnets opfattelse, at forsikringsselskabet var indstillet på at betale. Vidnet mente, at det var unødvendigt, at forsikringsselskabet rettede henvendelse til to rådgivningsfirmaer. Hun kendte Geodan A/S fra tidligere sager og mente, at de var kvalificerede til denne opgave. Herudover havde også kommunen erfaring med olieforurening. Der har været uenigheder mellem kommunen og Birch og Krogboe om, hvilke foranstaltninger der skulle foretages. En drøftelse heraf kræver teknisk bistand.

Poul Erik Nielsen har forklaret, at han tidligere var taksator i FSO, der er en uafhængig taksatororganisation. Vidnet var til stede på ejendommen i marts 1990. Han konstaterede, at der var opstået en lækage på olieledningen ud for bryggerset. Vidnet har over for kommunen tilkendegivet, at han som taksator ikke kunne indgå aftaler på forsikringsselskabets vegne.

Adcitanten har til støtte for påstanden gjort gældende, at det af adciterede den 6. april 1990 nedlagte påbud om foretagelse af afhjælpende foranstaltninger såvel inden for som uden for forsikringstagerens ejendom har savnet hjemmel i såvel olietankbekendtgørelsens § 16 som i § 11 i dagældende og §§ 19 og 20 i nugældende miljølov. Adciterede er som følge af det ulovligt meddelte påbud forpligtet til at refundere adcitanten de udgifter, denne har haft til afhjælpende foranstaltninger i henhold til påbudet og som følge af adciteredes efterfølgende anvisninger.

Adcitanten har herom nærmere anført, at det er uomtvistet, at forureningen ikke kan tilskrives en erstatningspådragende adfærd fra forsikringstagerens side. Efter retspraksis i Østre Landsrets dom refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1990, side 416 ff, og Højesterets dom, Ugeskrift for Retsvæsen 1991, side 674 ff, kan der ikke på objektive grundlag pålægges en grundejer at foretage afværgeforanstaltninger på egen grund eller uden for grunden. Det den 6. april 1990 meddelte påbud var således ulovligt, og adciterede er som følge heraf forpligtet til at erstatte adcitanten dennes udgifter, uanset om fortolkningen af olietankbekendtgørelsens § 16 i domspraksis er blevet ændret i forhold til den på tidspunktet for påbudets meddelelse gældende praksis. At adcitanten frem til henholdsvis den 11. september 1990 og den 21. oktober 1993 rent faktisk har rettet sig efter påbudet, er uden betydning for kravet, og forholdet kan ikke sidestilles med en direkte eller stiltiende accept, der er bindende for adcitanten.

Det forhold, at adcitanten undlod at påklage påbudet, er uden betydning. En eventuel klage ville ikke have haft opsættende virkning og ville ikke efter Miljøstyrelsens dagældende praksis have ført til en ophævelse af påbudet. Det ville i øvrigt være i strid med almindelige forvaltningsretlige principper, såfremt en offentlig myndighed ved at udstede et ulovligt påbud, som ikke påklages af borgeren, skulle kunne pålægge denne at afholde udgifterne til opfyldelse af påbudet. Adcitanten har forsøgt at begrænse tabet ved at anlægge sag mod den formodede skadevolder, hvilken sag imidlertid efter parternes

552

beslutning måtte hæves på grund af manglende dokumentation.

Adcitanten må være berettiget til at få refunderet alle sine udgifter, herunder honorar til nødvendig sagkyndig konsulentbistand samt renter og sagsomkostninger i henhold til det med Geodan A/S indgåede forlig.

Adciterede har til støtte for den principale påstand gjort gældende, at der efter olietankbekendtgørelsens § 16 er hjemmel til at udstede påbud om afværgeforanstaltninger på egen grund, når ejeren har været bruger af olietanken. I øvrigt har adcitanten ved skrivelse af 11. september 1990 samt den efterfølgende betaling af udgifterne endeligt accepteret at betale de udgifter, der vedrører foranstaltninger på forsikringstagerens egen grund, hvorfor adcitanten efter grundsætningerne om tilbagesøgning eller *condictio indebiti* ikke på grund af en ændret domspraksis kan kræve tilbagesøgning/refusion af tidligere betalte beløb, der er betalt uden forbehold i henhold til et meddelt betalings-tilsagn. Adcitanten må endvidere på grund af passivitet være afskåret fra mere end 3 år efter problemets opståen at fremsætte krav om refusion af udgifterne vedrørende forsikringstagerens egen grund over for adciterede. Udgifter afholdt af adcitanten til sagkyndig konsulentbistand kan ikke videreføres til adciterede. Der er tale om en unødvendig omkostning, når henses til, at Geodan A/S, som adciterede selv havde rettet henvendelse til, tillige fungerede som teknisk rådgiver.

Med hensyn til udgifter afholdt til afværgeforanstaltninger på fremmed grund må adcitanten være afskåret fra efterfølgende at anfægte lovligheden af påbudet, idet adcitanten ved at opfylde påbudet uden forbehold og uden at påklage dette har accepteret, at disse udgifter endeligt afholdes af adcitanten, og i den forbindelse ikke over for adciterede kan videreføre betalte renter og sagsomkostninger i henhold til det indgåede forlig, idet disse omkostninger alene skyldes, at adcitanten har undladt rettidigt at betale det af adcitanten rekvirerede arbejde.

Til støtte for den subsidiære påstand har adciterede yderligere gjort gældende, at adciterede alene kan pålægges at betale udgifter afholdt på fremmed grund efter den 11. september 1990.

Med hensyn til den mere subsidiære påstand har adciterede anført, at alene afholdte udgifter på fremmed grund kan videreføres til adciterede, dog ikke renter og sagsomkostninger i henhold til forliget med Geodan A/S.

Til støtte for den mest subsidiære påstand har adciterede gjort gældende, at adcitanten, ved at undlade at få konstateret årsagen til skaden samt sikre sig bevis herfor, har tilsidesat sin normale tabsbegrænsningspligt, idet adcitanten som følge af manglende bevissikring har afskåret sig fra at fremsætte krav over for den, der er ansvarlig for samlingen af de omhandlede kobberrør.

Adcitanten er herefter over for adciterede afskåret fra at videreføre den del af omkostningerne, adcitanten ville have kunnet få dækket af den, der er ansvarlig for samlingen af kobberrørene, hvis man havde sikret sig tilstrækkelig bevis for årsagen.

Retten bemærkninger:

Indledningsvis bemærkes, at der mellem parterne er enighed om, at den omhandlede forening af jorden ikke skyldes grundejerens forhold.

For så vidt angår spørgsmålet om lovligheden af det den 6. april 1990 varslede påbud, hvorved Aalborg Kommune under henvisning til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 386 af 21. august 1980 pålagde grundejeren at iværksætte afværgeforanstaltninger såvel inden for som uden for hans grund, bemærkes, at retstilstanden, således som den er fastlagt ved Højesterets dom af 18. juni 1991, er den, at der ikke er hjemmel til at meddele et sådant påbud. Det bemærkes herved, at det ikke i nærværende sag findes at være af betydning, at foreningen er sket i grundejerens tid.

Herefter findes Aalborg Kommune pligtig at erstatte Wintherthur Forsikring de udgifter, som de har afholdt til opfyldelse af det ulovligt meddelte påbud. Det forhold, at påbudet ikke er blevet påklaget til Miljøstyrelsen, findes ikke at kunne føre til et andet resultat, allerede

fordi det efter oplysningerne om daværende praksis må antages, at påbudet ville være blevet stadfæstet. Det findes dernæst uden betydning, at forsikringsselskabet for grundejeren straks foranledigede påbudet opfyldt og i den følgende tid samarbejdede med blandt andet kommunen i opfølgningen af afværgeforanstaltningerne, og at de ved skrivelse af 11. september 1990 vedstod pligten til at betale udgifter, der vedrørte foranstaltninger på forsikringstagerens egen grund. Wintherthur Forsikring findes ikke at være afskåret fra at gøre den del af kravet gældende, der først er fremsat ved processkrift af 21. oktober 1993. Således som sagen af parterne er forelagt under domsforhandlingen, finder retten at måtte lægge til grund, at de af Wintherthur Forsikring til Birch og Krogboe afholdte udgifter er afholdt med rette som et led i opfyldelse af påbudet, hvorfor Aalborg Kommune heller ikke kan frifindes for denne del af erstatningspåstanden.

Derimod findes der - ligeledes som sagen foreligger oplyst under domsforhandlingen - ikke tilstrækkelige holdepunkter for at lade Aalborg Kommune erstatte Wintherthur Forsikrings sagsomkostninger og renter med i alt 108.619,75 kr. i forbindelse med den af Geodan mod Wintherthur Forsikring anlagte sag.

Der vil herefter være at give Wintherthur Forsikring dom for et beløb på 1.163.387,59 kr. med procesrente.

— — —

Adciterede, Aalborg Kommune, betaler til adcitanten, Wintherthur Forsikring, i sagsomkostninger 75.000 kr.

553

Højesterets dom.

Den indankede dom er afsagt af Østre Landsret.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Pontoppidan, Hermann, Wendler Pedersen, Jørgen Nørgaard og Lene Pagter Kristensen.

Appellanten, Aalborg Kommune, har principalt påstået frifindelse, subsidiært mod betaling af 25.887 kr., mere subsidiært mod betaling af 216.361 kr., med procesrente fra 9. januar 1992.

Indstævnte, Tryg-Baltica Forsikring, har påstået stadfæstelse, dog således at appellanten til indstævnte skal betale 1.020.084 kr. med procesrente af 239.882 kr. fra den 9. januar 1992, af 585.046 kr. fra den 21. oktober 1993 og af 195.156 kr. fra den 20. januar 1995.

Nedsættelsen af indstævntes påstand beror på et mellem parterne indgået forlig om bl.a. udgifterne til konsulentbistand hos Birch og Krogboe.

Dommen er opfyldt af appellanten i overensstemmelse med indstævntes ændrede påstand.

Der er til brug for Højesteret tilvejebragt yderligere oplysninger og afgivet nye forklaringer.

Appellanten har for Højesteret yderligere gjort gældende, at kommunen ikke har udvist noget ansvarspådragende forhold ved at udstede påbudet af 6. april 1990, som var i overensstemmelse med praksis på dagældende tidspunkt, at påbudet kunne have været udstedt med hjemmel i den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 14, og at påbudet ikke har påført indstævnte noget tab, da forsikringsselskabet - uanset om der var udstedt et påbud - ifølge policen har været forpligtet til at dække udgifter til oprydning og afværgeforanstaltninger.

Appellanten har frafaldet at gøre gældende, at indstævnte er afskåret fra efterfølgende at anfægte lovligheden af påbudet, og at indstævnte har fortabt sin ret på grund af passivitet. Disse forhold er i stedet af appellanten påberåbt til støtte for appellansens anbringende om, at refusion af de betalte beløb må nægtes efter principperne om tilbagesøgning af ydelse erlagt i urigtig formening om skyld (*condictio indebiti*).

Indstævnte har bestridt, at påbudet kunne have været udstedt med hjemmel i § 14 i den dagældende miljøbeskyttelseslov. Selv om det havde været tilfældet, kan det ikke få nogen indflydelse på resultatet af den foreliggende sag. Indstævnte har endvidere fastholdt, at selskabet

har lidt et tab, idet selskabets dækningspligt i henhold til policens ansvarsdel forudsætter, at der er et ansvarsgrundlag for forsikringstageren.

Parterne har i øvrigt i det væsentlige gentaget deres procedure for landsretten.

Højesterets bemærkninger.

Der er hverken efter bestemmelserne i den dagældende miljøbeskyttelseslov eller olietankbekendtgørelsen hjemmel til at pålægge en grund- eller installationsejer at betale udgifterne til oprydning efter en forurening, der ikke skyldes den pågældendes fejl eller forsømmelser, jf. Højesterets domme af 18. juni 1991 (UfR 1991 s. 674) og 31. marts 1995 (UfR 1995 s. 505). Appellanten har derfor ikke været berettiget til at kræve, at indstævntes forsikringstager for egen regning iværksatte afværgepumpning og observationsboringer. Appellanten er som følge heraf forpligtet til at refundere indstævnte udgifterne til disse foranstaltninger. Dette gælder, uanset at appellanten ved påbudets udstedelse befandt sig i en retsvildfarelse. At amtsrådet havde en særlig påbudshjemmel efter den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 14, kan ikke føre til et andet resultat, allerede fordi det er usikkert, om amtsrådet kunne og ville have gjort brug af denne hjemmel.

Herefter, og da heller ikke det, som appellanten i øvrigt har anført, kan føre til at give appellanten helt eller delvis medhold, stadfæster Højesteret dommen, dog at det idømte beløb nedsættes som påstået af indstævnte.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den afindstævnte påståede ændring.

I sagsomkostninger for Højesteret skal appellanten, Aalborg Kommune, inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse betale 60.000 kr. til indstævnte, Tryg-Baltica Forsikring.

1. U 1991.674 H, jf. Poul Sørensen i U 1992 B s. 34 ff, U 1995.505 H samt Moe: Miljøret - Miljøbeskyttelse (3. udg. 1997) s. 208 ff.